

ІНФОРМАЦІЯ

**про медико-біологічне нововведення,
яке рекомендоване для впровадження**

**КПКВК, ШИФР, № ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ, НАЗВА НДР ТА ТЕРМІН
ВИКОНАННЯ:** 6561040 (прикладні наукові та науково-технічні розробки), А.22.03,
0122U000553, “Удосконалити морфологічну діагностику вогнищевих уражень легень”,
01.2022–12.2023.

НАЗВА НОВОВВЕДЕННЯ: Алгоритм морфологічної діагностики одиночних
вогнищевих уражень легень.

АНОТАЦІЯ.

В останні десятиліття спостерігається неухильне збільшення кількості пацієнтів, у яких, зазвичай випадково, виявляють поодинокі вогнищеві ураження легень, що, в першу чергу, пов'язано з удосконаленням технічного та аналітично-інформаційного забезпечення рентгенологічних методів дослідження органів грудної порожнини. Не дивлячись на прогрес математичної обробки та аналізу комп'ютерних зображень, їх високу якість, у більшості випадків точно визначити етіологію таких утворів без морфологічного дослідження важко або неможливо.

Відомо, що розвиток одиночних легеневих вузлів може бути проявом багатьох захворювань легень та систем організму людини, тому розробка та удосконалення сучасних об'єктивних підходів до верифікації етіології таких утворень набувають актуальності.

Суть нововведення, яке пропонується для впровадження, полягає в тому, що проводять мікроскопічну діагностику злоякісних та доброякісних легеневих вогнищ, з можливістю подальшої верифікації гістологічного типу пухлин, а також встановлюють етіологію доброякісних вогнищ шляхом послідовного застосування традиційного та додаткових спеціальних гістологічних методів, з урахуванням результатів імунологічної, мікробіологічної та молекулярно-генетичної діагностики та клінічних даних.

Застосування нововведення дозволяє підвищити ефективність діагностики некротизованих вогнищ не неопластичного ґенезу на 26,5 %, при цьому загальна ефективність гістологічної діагностики, як складової алгоритму морфологічної діагностики випадків одиночних вогнищевих уражень легень не неопластичного ґенезу, за

операційним матеріалом сягає 89,5 % та встановити етіологію одиночних вогнищевих уражень легень у 93,9 % випадків.

Апробація запропонованого нововведення проведена у лабораторії патоморфології Державної установи “Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України”.

ПОКАЗАННЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ: наявність випадків, коли у легенях виявляють одиночні вогнищеві утвори неясного ґенезу, у найбільшому розмірі менше 3 см.

ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОВВЕДЕННЯ: поляризаційний мікроскоп, люмінесцентний мікроскоп, гістологічні набори для фарбування за Ціль-Нільсеном та за Гоморі-Грокотом, поліклональне антитіло до МБТ з флуоресцентною міткою, панелі моноклональних антитіл для визначення гістологічного типу пухлини.

ПОСЛУГИ РОЗРОБНИКІВ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ НОВОВВЕДЕННЯМ: Алгоритм морфологічної діагностики одиночних вогнищевих уражень легень : інформаційний лист / І. В. Ліскіна та ін., НІФП НАМНУ. Київ, 2023. 4 с. ; курси інформації та стажування; публікації у фахових наукових виданнях, доповіді.

УСТАНОВА-РОЗРОБНИК, АДРЕСА І РЕКВІЗИТИ: Державна установа “Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України”, 10, вулиця Миколи Амосова, Київ, 03038, тел. 275-04-02, факс (044) 275-21-18.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО БАТЬКОВІ АВТОРІВ-РОЗРОБНИКІВ: Ліскіна І. В., Кузовкова С. Д., Мельник О. О., Загаба Л. М.

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН: (044) 275-55-11.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ: Ліскіна Ірина Валентинівна.

ВИСНОВОК ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ.

Нововведення, що стосується алгоритму морфологічної діагностики одиночних вогнищевих уражень легень, є актуальним і має практичне значення.

Новизна розробки полягає у тому, що для діагностики злоякісних та доброякісних вогнищевих уражень легень використовують визначену раціональну послідовність різних діагностичних методів, перш за все, мініінвазивних, залежно від низки характеристик легневих вогнищ, терміну їх спостереження, наявності або відсутності клінічної симптоматики та попередньо отриманих результатів діагностики. Та, за умови отримання

біопсійного або операційного матеріалу легеневого вогнища, проводять оптимізовану морфологічну діагностику із залученням, за потреби, низки додаткових спеціальних гістохімічних та імуногістохімічних методів.

Застосування нововведення дозволяє підвищити ефективність діагностики некротизованих вогнищ не неопластичного ґенезу на 26,5 %, при цьому загальна ефективність гістологічної діагностики, як складової алгоритму морфологічної діагностики випадків одиночних вогнищевих уражень легень не неопластичного ґенезу, за операційним матеріалом сягає 89,5 % та встановити етіологію одиночних вогнищевих уражень легень у 93,9 % випадків.

Нововведення може бути впроваджено шляхом ознайомлення з ним на курсах інформації і стажування, публікацій у фахових наукових виданнях.

Нововведення рекомендовано для впровадження у високоспеціалізованих медичних закладах фтизіо-пульмонологічного профілю, де наявні ендоскопічні відділення та/або хірургічні підрозділи і є патологоанатомічні відділення (лабораторії) або державних і комунальних патологоанатомічних закладах з оснащенням для імуногістохімічного дослідження.

ДАНА РОЗРОБКА ГРИФУ СЕКРЕТНОСТІ НЕМАЄ.

Директор

Державної установи "Національний інститут фтизіатрії
і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського

Національної академії медичних наук України",
академік НАМН України,

д-р мед. наук, професор

Юрій ФЕЩЕНКО

Керівник теми:

Завідувач лабораторії патоморфології

д-р мед. наук

Ірина ЛІСКІНА